

[Helge Madsen.]

gøre, det vil sige, at jeg vil gerne have en så saglig baggrund som muligt for min stillingtagen. Når jeg peger på visse punkter, hvor jeg kunne ønske ændringer, er jeg vel klar over, at det grøndlandske landsråd, som vi jo har hørt nævnt nogle gange, har gjort indstilling derom, men dels har den højtærede minister jo ikke fulgt landsrådets indstilling på alle punkter, dels vil det også være netop nogle af de punkter, på hvilke den højtærede minister ikke har fulgt landsrådet, jeg vil omtale.

Der står i bemærkningerne til § 1, som omhandler valgret og valgbarhed, at det er tilsvarende bestemmelser som i Danmark, og derfor ville der måske ikke være anledning til at gøre bemærkninger om det, men når der i paragraffen står: „enhver, som har dansk indfødsret“, vil jeg gerne spørge, om der i Grønland er nogle, som ikke har dansk indfødsret, om de alle ikke er danske allerede nu.

§ 3, der foreslår valg for 4 år, har jo været nævnt af flere af de foregående ordførere. Jeg ville også finde det rimeligt, at den grønlandske repræsentation blev kontinuerlig, således som landsrådet har ønsket det, og jeg understreger det ærede medlem hr. Kristen Ambys bemærkninger om, at der eventuelt kunne gå lang tid, hvor Grønland var uden repræsentation. Jeg vil i den forbindelse pege på den nye grundlovs § 32, stk. 4, hvor der står om folketingsmandaterne: „Mandaterne bortfalder i intet tilfælde, før nyvalg har fundet sted.“ Nu kan man naturligvis diskutere udtrykket nyvalg, men alligevel forekommer det mig, at man skal være varsom med at antaste den nye grundlov, og her er et område, på hvilket der kan anføres en vis begrundet indvending imod bestemmelserne. Når der står, at mandaterne i intet tilfælde bortfalder, så skulle der i det forslag, som den højtærede minister her har fremsat, stå: „dog undtagen de grønlandske“. Derfor vil jeg bede om, at man i det kommende udvalg overvejer at nå frem til en løsning, så dette angreb kan tilbagevises.

Med hensyn til § 4 om de to opstillingskredse nævnte det ærede medlem hr. Stegger Nielsen en artikel, som var kommet fra Grønland, og hvori man ytrede betænkelighed ved de to opstillingskredse. Det ærede medlem hr. Stegger Nielsen sagde, at der var stavnsbånd på kandidaterne — det

kan jeg nu ikke se, men det er måske mig, der har misforstået det —, og at man derfor ikke kunne få de bedst kvalificerede. Dette spørgsmål kunne man jo løse ved at gøre hele Grønland til een kreds, sådan som ordningen er på Færøerne, hvor der også vælges 2 medlemmer, og vælge ved forholdstalsvalg, således som det sker dér.

Grønland er efter grundlovsforslaget jo i endnu højere grad end Færøerne ligestillet med det øvrige Danmark, og derfor bør valgmåden også ligne Danmarks så meget, som den kan komme til det. Jeg tror ikke, at de tekniske vanskeligheder, som man taler om både med hensyn til Nord- og Østgrønland og med hensyn til en deling af landet, ikke skulle kunne overvindes, hvis man vil.

Med hensyn til § 4, stk. 2, har jo både det ærede medlem hr. Kristen Amby og det ærede medlem hr. Lannung meget stærkt fremhævet ønskeligheden af, at den sondring, som forslaget opstiller mellem Nord- og Østgrønland og det øvrige Grønland, slettes. Også jeg vil gerne bede om, at de betragtninger tages under overvejelse, som har været medvirkende til, at vi fra alle demokratiske partiers side så stærkt har ønsket at knytte Grønland nær til Danmark. De gælder jo netop i særlig grad de egne, der her er tale om.

Paragrafferne om valglisterne giver ikke anledning til bemærkninger, udover at § 7s frist på 2 uger nok kan volde vanskeligheder, hvis valgene skal følge valgene herved så nogenlunde.

§ 9, bestemmelsen om, at landshøvdingen kan bemyndige en anden til at lede valget i den ene kreds, vil jo kunne falde bort, hvis man tager det skridt at gøre hele Grønland til een valgkreds; således at man får valgt de bedste deroppe.

Men så er der § 13, som også har været nævnt nogle gange, med kravet om 200 stillere. Jeg vil gerne forstærke de tidligere fremsatte udtalelser på dette område. Det forekommer mig urimeligt, at man skal så højt op under de vanskelige forbindelsesforhold, der er i Grønland, når vi henede kan nøjes med 25. Jeg vil gerne have oplysning om motiverne til, at man er gået så højt op. Tenderer dette krav om 200 stillere ikke henimod, at det i højere grad bliver et valg i Grønland efter § 14 end efter § 13? Betyder det ikke, at der bliver større udsigt til, at der kun bliver een kandidat,